

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre.....	24 or.(12 frt)
Félévre.....	12 „ (6 „)
Negyedévre.....	6 „ (3 „)
Egy órára.....	2 „ (1 „)
Egyes szám.....	8 fillér(4 kr.)
Vidékre.....	10 „ (5 „)

UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG

KIADÓHIVATAL

Egyetem-utca 7., (Lyceum-nyomda)

Megjelenik mindennap

korán reggel.

Ünnep- és vasárnap után is.

Táviratok

Fővárosi és vidéki tudósítónktól.

Emberölés a bucsun.

Budapest, szeptember 9. (Érk. 11 ó.) Véres eset történt tegnap Mária-Remetén, a hol a bucsut ünnepezték. Ide ment bódéjával Bobies Mihály cselényi szül. 22 éves játékarus is. Délután eléje állt egy régi haragosa s így szól:
— Emlékszel-e Miska, mit tettél tavaly velem? — A következő pillanatban elővette zsebkését s Babics nyakába szurt. A szerencsétlen embert bevitték a János kórházba, de utközben elvérzett. A gyilkos elmenekült, de hír szerint már elfogták s a pestvidéki ügyészség fogházába zárták.

Pofozkodás az utcán.

Budapest, szept. 9. (Érk. 11 óra.) Kinos feltűnést keltett Eperjesen Liba y László takarékpénztári könyvelő és Bertóty Lőrinc ottani szolgabíró között lefolyt affér. A két uri ember egymással régi gyűlölt haragos volt. Keresték az alkalmat, hogy egymás iránt táplált haragjuknak szemlől szembe kifejezést adjanak. Tegnapelőtt Bertóty Lőrinc szemközti jött Liba y Lászlóval. Mikor a két haragos közel ért egymáshoz, Bertóty Lőrinc szó nélkül arcul ütötte Liba y Lászlót, ki viszont a támadás ellen bokszrel védekezett. A két uriember között nagy verekedés támadt s mindkettő alapos ütlegeket szenvedett. Az ügynek lovagias folytatása lesz.

A „Habsburg“ vizrebocsátása.

Budapest, szept. 10. (Érk. 7 óra.) Triestből jelentik, hogy tegnap volt a „Habsburg“ nevű hajónak a vizrebocsátása. Már kora reggel egész emberáradat özönlött a kikötő felé. Minutillal vice-admirális beszédet intézett Izabella főhercegnőhöz és felkérte, vegye át a keresztanyaságot eme hajónál. Izabella a beszédre válaszul, ama reménytelen adott kifejezést, hogy a hajó a kötelesség és a hűség védő ára lesz. Azután a hajó felé fordulva mondta: Legfelsőbb meghagyásra „Habsburg“ névre kereszteltek. — Ezután a közönség lelkes huruzása közben a hajót vizrebocsátották.

A szövetséges csapatok külön bizottsága.

Budapest, szeptember 10. (Érk. 9 ó.) Rómából jelentik, hogy a pekingi nagykövét sürgönye szerint a szövetséges csapatok parancsnokaitól külön bizottságot alakítanak, melynek kötelessége lesz a közrendet fenntartani. A bizottságnak megalakulása után az lesz az első dolga, hogy a boxereket, valamint a mérszálások intézőit haditörvény-szék elé állítsa.

Egy 48-as százados halála.

Budapest, szept. 10. (Érk. 11 ó. 10 p.) Szabadkáról jelentik, hogy **Semsei Semsey Tamás 48-as százados, ma reggel 9 órakor**, mikor felkelt — összeesett s rögtön meghalt. Az öreg százegy éves volt s Kossuthal járt iskolába. Gábor Áron alatt több ütközetben vett részt, melynek egyikében vitézi érmet is kapott.

Petőfi-társaság felolvasó ülése.

Express tudósítás.

A nyári szünet után tegnap délelőtt tartotta első felolvasó ülést a Petőfi-társaság. Bartók Lajos elnök szívélyesen üdvözölte a társaság régi, hű közönségét, majd pedig Szana a Tamás titkár jelentette, hogy a nyáron a Vörösmarty-ünnep előkészületeivel volt a társaság elfoglalva.
Az első felolvasó Szana a Tamás volt, aki az újabb olasz művészet egyik kitűnőségének, Giacomo Favrettoról értekezett. Favretti, kinek nemzeti muzeumunkban is van képe: a modern Zsuzsanna, mely fiatal, szőke leánnyal legyekedő öreg urakat ábrázol, — a velencei élet legizigazibb festője s egyike századunk legnagyobb koloristáinak. Szana, ki évekig bizalmas barátságban élt a nagy művészzel, részletesen írja le fejlődését s egyenkint ismerteti főbb munkáit, melyek leginkább a római Galleria modernában, az olasz királyi család magán képtárában, a milánói Brerá-ban

s egyes duszgazdag angol amatőröknél láthatók. A tetszéssel fogadott felolvasás után Makai Emil mutatta be Korda Pálnak „Barátságból“ című versét.

A költeményt megtapsolták. Rendkívül érdekes volt az utolsó felolvasás. Bartók Lajos ugyanis, bemutatott néhány részletet Kéry Gyulának gyűjtéséből, amely Petőfi életének megkapó s eddig teljesen ismeretlen mozzanatára vonatkozik. Kéry Gyula ugyanis a nagy költő iránt érzett igaz lelkesedésből, utóbb már a Petőfi-társaság megbízásából bejárta mindazokat a helyeket, a hol Petőfi valaha megfordult s mindenütt kutatva, nemcsak igen értékes relikviákra akad, hanem sok helyen, még élő tanuktól oly részleteket hallott s jegyzett le, a nagy költő életéről, a melyek lényegesen hozzájárulnak ahhoz, hogy Petőfi a maga teljes nagyságában, teljes egyéniségében láthassuk. A relikviák között vannak levelek, versek kéziratai, ruhák, miket Petőfi viselt, almáriom, az a nyoszolya, a hol Petőfi Sándor és öccse, István, születtek stb.

A nagy költő életéből merített epizódok közül talán legmeghatóbb az, midőn Revesz (nem Révész) Zsófia hírelt vitte Petőfiének, hogy meghalt az édes anyja. A Revesz család barátságos, bensős viszonyban állott Petrovicsékkal s amikor ezek Dömsödről Pestre jöttek, Reveszéknél szálltak meg. Náluk betegedett meg Petrovicsné, a kis Revesz Zsófi volt mindig az ágya mellett s ő vitte meg Petőfiéket a gyászszert is.

Kéry Gyula Szegeden értesült, hogy Revesz Zsófia Pesten él s felesége Kiss Ferenc jómódú vendéglősnek. Csak a minap kereste föl a tisztos öreg asszonyt, a ki elmondta, hogy Petrovicsné halálát neki kellett tudatnia a Petőfi fiukkal. Anyja melléje adta udvarosukat s meghagyta nekik, hogy menjenek le jó messze a Dunapart s szemben a Gellértheggyel keljenek át csónakon a Dunán.

Mikor a Gellérthegyre aljára értek, az ott járó-kelő tiszték csodálkozva kérdezték a kis leányt, hogy mit keres ezen a vidéken?

— Tessék megmondani — szöjt Zsófi a tisztékhez, hogy Petőfi Sándor bácsi hol van?

— És mért keresi Petőfi Sándor bácsit?

— Mert meghalt a mamája...

Az egyik tiszt rögtön kezébe fogta a leányt, s Petőfihez érve, így szól:

— Sándor, rossz hírt hoz ez a kis leány!

Petőfi elsápadt, magához ölelte a kis leányt, s biztatta, hogy mondja csak bátran mi történt?

— És Revesz Zsófi szomorúan mondta: Sándor bácsi, ne tessék megijedni, mert a mama meghalt...

Petőfi, ki egyik kezében kivont kardját tartotta, e szavak hallatára a földre dobta kardját s összekulcsolt kézzel járt-kelt ide oda:

— Jaj, jaj — zokogta nagy fájdalmában, — oda vagyok! Nincs anyám! meghalt!

Tisztársai igyekeztek megvizsgálni s biztatták Petőfit, hogy hagyjon ott mindent s menjen azonnal anyja holttestéhez.

Szomorúan, könnyező szemekkel lépte át a költő Reveszék háza küszöbét. Anyja, a legjobban szeretett anyja, ekkor már kiterítve fektett legszebb ruhájában, s kedvelt fejkötőjében.

Petőfi, nagy fájdalmában, csak nehezen tudta elfojtani véghetetlen keserve hangos kitérését. Fájdalma csak akkor tört ki, mikor a halottas szobába lépett.

Hangos zokogással borult anyja kihült tetemére, átölelte, s ülőhelyzetbe emelve föl a holttestet, göresös zokogással kiáltotta:

— Anyám, édes jó anyám, csak még egyszer tekints reám! most már nincs senkim, senkim!

Majd visszaerestette a holttestet, leterdelt a koporsó mellé és imádkozott.

Egyszerre ollót kért, odament anyjához, letérdelt a koporsó mellé s levágott hajából és ruhájából. Mikor később magához tért s Reveszektől elbucszott, arra kérte őket, hogy az ő költségén temessék el anyját tisztességgel, de ne parádával, a sirkőre pedig ne irassák föl se atyjának, se anyjának nevét, mert a német kikerestető s még haló porukat is kihánytatná a földből.

A közönség nagy érdeklődéssel, meghatottsággal hallgatta a felolvasott, érdekessé-érdekesebb adatokat. Kíváncsok volna, ha azok, akik Petőfiről tudnak egyet-mást, rendelkezésére bocsátának Kérynek, mert amugy is sok helyen bűmulatos közönségnyel kell megküzdnie.

Kolozsvár, szeptember 10.

— A néppárt és hercegrímás.

Az „Arad és Vidék“ tegnapi száma budapesti levelezőjétől közli a következő igen furcsa és feltűnőre számító értesítést.

A néppárt, bár szakított is vele a primás és a főpapok nagy része, attól nem tart, hogy Vaszary bármiké is befolyásolná a részükön álló alsó papságot.

— A primástól nem tartunk — mondotta egy bententes néppárti.

— Beteg ember, gyöngye ember, a ki képtelen bármily még leggyengébb ténykedésre is. Mi sem befolyásolhattuk, a kormány sem befolyásolhatta. — Nem tényező többé.

Takács Zoltán bűnpöre.

— Saját tudósítónktól.

Lapunk legutóbbi számában megírtuk, hogy Mezőtúron hogyan tartóztatták le a bankóhamisítókat. Budapesti tudósítónk ujban még a következőket írja:

Elfogták Bálint Ferencet is, aki megvallotta, hogy a bankóprést éppen néhány nappal előbb vitte el, de hogy hová, azt nem akarta megmondani. Hanem a vallatás során lassan kiderült ez is és a bankóprést ma már a rendőrség kezében van.

— Hová vitte a prést, kérdezték tőle.

— Messzire.

— Az nem beszéd.

— Háromszáz kilométernyire innen.

— Milyen városba?

— Sárospatakra.

Faggatták, keresztkérdésekkel zavarba akarták hozni, de ő csak állhatatosan megmaradt a vallomásnál.

— Sárospatakra küldtem.

— Kivel?

— Ládába tettem s rábiztam a vasútra.

Azt azonban nem akarta elárulni, hogy kinek küldötte, mi nem volt nagy baj, mert a detektívek könnyen kinyomozhatták a megjelölt adatok alapján. Jeszenszky Gellért el is utazott, több emberrel s természetesen az állomáson beküldötte a hatóságok sárospatakon elsősorban.

— Kikapott itt a városban nehéz ládát?

Megnézték a hivatalos följegyzéseket s tudatták vele, hogy az illető Szabó Sándornak hívják, ki gazdaember s nem épen a legjobb híre van a vidéken. Mindig trafikál s általában meg vannak győződve, hogy mindenre képes. A közlést Jeszenszky tudomásul vette és megkérte az állomásfőnököt, hogy senkinek ne szóljon mi járban van; ő pedig azalatt detektívjei mellé egy csomó csendőrt hozatott a szomszéd városokból. Mikor ezek huszan vagy huszonegyen együtt voltak, felerészből kiküldötte őket Szabó tanyájára, felerészből pedig elment velük a gazda sárospataki házába.

Bankóprés a pincében.

Éjjel volt.

A csendőrek szuronyosan elhelyezkedtek a ház körül. Jeszenszky bement.

— Keltsék föl a gazdát! szöjt egy bérésnek.

Ez bekopogtatott és Szabó Sándor álmosan kijött.

— Mi tetszik?

Jeszenszky Gellért egyenesen rátámadt:

— Kigyelmed ládát kapott a vasuton. Adja elő.

— Nem lehet az.

— Miért?

— Elégettem.

— Nem adja elő?

— Nem.

Erre megparancsolta embereinek Jeszenszky, hogy kutassák föl a házat. Ott nem volt a gép, de megtalálták künn a tanyán, a pincében elásva.

Természetesen diadallal vitték el s utánuk indították Budapest felé Szabó Sándorral együtt, a kit letartóztattak.

A prést tudvalevőleg Lipcsében vette Takács Zoltán azon a pénzen, melyet Oravetz-től kért kölcsön. Különben egészen egyszerű könyvondai kézi sajtó.

A masina mellett papírt, festéket s egyéb bűnjelét találtak.

Takács a csillagbörtönben.

Takács Zoltánnak a csillagbörtönben való viselkedéséről ezeket írja ma egy újságíró:
Takácsot a csillagbörtönben eleinte az asztalosműhelyben foglalkoztatták, de nem

szívesen dolgozott. Mindig busan maga elé nézett, szótlan volt s csak nagy ritkán mondott annyit:

— Az én bűnöm a kor bűne. Munka nélkül boldogulni.

Annak idején, mikor Takácsot Budapestre szállították, Varga Gyula és Lengyel József börtönőrmesterek 1897. december 29-én éjjel vitték fel. Utközben Takács viselkedésével annyira meghatotta őket, hogy a betegnek vélt rab feje alá pokrócot tettek, másik pokróccal gondosan betakargatták, hogy meg ne fázzék. Varga őrmester így beszél róla:

Gondoltam én azt, hogy Takács csak spekulál és nem örül, de oly kegyetlen sóvány volt, meg aztán olyan illedelmes, példás volt, hogy megsajnálta. A feleségem adott nekem egy kis kolbászt: megkínáltam belőle. Kecskemétnél teát kért. — De azt mondtam, a pénzt előre elküldték. Csodálkoztam, hogy minden áron enni-inni akart, mikor Szegeden meg erővel is koplalt. — Reggel felé, mikor a. ablakon meglátta Pestet, föl-fölsóhajtott: Istenem, hogy éljenetek engem ott... Tudják, hogy ki voltam én Erre fölszóltam: A szabályok szerint nem beszélgethetünk. — Takács elhalgalt és lehorgasztotta a fejét. Pesten könyörgött, hogy zárt kocsiba vigyük. — Azt feleltem: Nem keltetjük ezt! — Takácsnak ekkortájtban a ruháján kívül, melyet külön kofferben vittünk, három forint készpénze volt.

A börtönőrmester arra a kérdésemre, hogy Takács mostani büntársai nem raboskodnak e a Csillagbörtönben, Varga őrmester azt felelte, hogy Oravetz nevű műrajzolóra emlékszik, de ez az Oravetz még Takács előtt raboskodott.

A kis-kapusi vonatkisiklás.

— Saját tudósítónktól.

Hirt adtunk pár nap előtt arról a vasúti szerencsétlenségről, mely e hó első napjaiban Kis-Kapus állomáson folyt le, nagy rémületet kelte az utasok között. Egy jelzőlámpa nem működött, beküldötte a hozzá a katasztrófa napján kelt részletes leírását a vonatkisiklásról, melyet az alábbiakban bocsátunk közre.

Kis-Kapus, szept. 8.

Szeptember hó 3-án éjjel után 2 óra 1 perckor a Kolozsvár felől jövő személyvonat — mikor beérkezett Kis-Kapus állomásra — a váltónál kisiklott. Elképzélhető a nagy pánik az utazó közönség és a hivatalos személyzet részéről.

En, a ki a vonat közepén hátul levő kocsiban voltam, csak a nagy lökést és rákódást éreztem. A mennyi koffer, csomag polcon volt, mind lerepült s több utast, a kik a géphez közeli kocsiban voltak, könnyen megsértett. Elvezérléses megsebesülés még a vonatkísérő- és vezető hivatalos személyekben sem történt.

Kisiklott a gép első részével át jobbra a második sínpar közre s a váltótól még haladt mintegy 25-30 métert, felszakítva a sineket, talpfákat, testének alsó részével teljesen a földre furdótt. A hatalmas, kemény géprészek viasként összevissza hajladoztak, töredékek.

A gép után a következő két podgyász-kocsi a vonatvezető kocsijával, innen balra a magas töltés oldalára lökett föloldalra kidőlt. Az ezekre következő 3 postakocsi innen ellenkező irányban, jobbra a pályaudvar sinein keresztül zökken, hátsó kerekre állva, teljesen elzárva a közlekedést. Összeütözték tetejük szilánkokra szakadoztak. A bennük levő csomagok egy része kilöködött. A postakocsiban alkalmazott postatiszt a zsákok közé vágódott és sértetlen maradt. A személyszállító kocsi egynek kivételével a váltón kívül a nyílt pályán maradtak, melyek közül a kisiklott teherkocsi után levő két III. osztályú személykocsi a levegőben függve maradt — kerekük nem érték a sineket — ablakaik bezuzódtak. S csodálatos, a bennük levő utasok közül csak azok szenvedtek kisebb ütéseket és horzsolásokat, kiket a lehullott szilárdabb podgyászok érték. Minek magyarázata abban lehet, hogy a vonat igen lassan haladt a pályaudvarra.

A kisiklás oka nagy valószínűség szerint a hibás váltó-állítás volt, mit a hivatalos vizsgálat van hivatva megállapítani.

KOLOZSVÁR

A második évforuló.

— szeptember 10.

... Egy pillanatra ismét elfogja szívünket az ősz méla borongása; egy pillanatra ismét élénken érezzük a lesújtó, nagy

veszteséget, mely két év előtt oly végtetszerűen érte a magyar nemzetet. Egy áldott, angyali lelkű nőt, a kit minden hazafi Magyarországot védasszonyaként emlegett, vakmerő, elvetemült orgyilkos töre fosztott meg drága életétől. És most, midőn ismét egy koronás főnek, egy nagy uralkodónak a halálát gyászolja egész Európa, kétszerite fájdalmasabban szakad fel szívünk sebe, és elszorult kebelrel borulunk le a nemzetek sorsát intéző végzet előtt, mely legkedvesebb lényünk, legnagyobb jótévőnk elszólításával sujtott bennünket legmélyebben.

Harangok zugása, égből szálló áhitatos fohások között ünnepli a magyar nemzet a mai napot is a tragikus évfordulót. A fővárosi magyar nők ma helyezik el kegyeletes megemlékezésű jelét, a Mater Dolorosa szobrát, a bécsi kapucinusok sirboltájában annak az égi nőnek sirja fölé, a ki engesztelődést és irgalmasságot, szeretetet és boldogságot árasztani jött e világra, s a kinek jutalma egy orgyilkos töre és a mártírok tövis-koronája lett. De a veszteségben mégis fennmarad az az egy vigasztalásunk, hogy a sötét lelkű orgyilkos nem érte célját, mert töre bár vérvón, de oly mélyen véste szívünkbe szeretett jó királynéknak emlékét, hogy azt nem képes most már kitörölni, behegeszteni az időök végtelensége sem.

— (A királyné emlékezete.) Erzsébet királyné tragikus halálának második évfordulóját nagy kegyelettel ünnepelte meg ma is Kolozsvárnak hazafias közönsége, a megemlékezés hála-koszorúját fűzve az ő megdicsőült alakja köré, a kit életében is a nemzet rajongása, szeretete övezett. Dél előtt háromnegyed tíz órakor gyülekeztek a gyászszal bevont Mátyás-téri plébánia-templomba, a város hatóságai, az egyetemi tanárok, a katonaság képviselői díszruhában és az iskolák. A templom előtt és a padok, melyeket nagy közönség töltött meg, díszruhás rendőrök álltak sorfalat. A bejárat mellett kétféle az örök imádás bizottságának egy-egy tagja foglalt helyet az ott felállított pénztár-asztaloknál. Tíz órakor ünnepléses harangzúgás jelezte a gyászmenekedtet, melyet Biró Béla apátplébános pontifikált, papjainak segédlete mellett. És a tömjén füstjében s az áhítatos szolozsmák közepette egy nemzet fohásza szállott annak a királynénak megdicsőült szelleméhez, a kit az egék Ura magához szólított, hogy a mint a földön gondviselő angyalnak volt, ugy az égben szószólónk, gondviselő patronánk legyen.

— (Kossuth Lajos asztaltársaság.) Egy bizottság alakult Kolozsvárt, mely „Kossuth Lajos asztaltársaság“-ot szándékozik alapítani. A megalakult társaság havonként egyszer jön össze baráti körben — hová nőket is szívesen lát. Az alakuló gyűlés holnap, kedden d. u. 6 órakor lesz az iparos-egylet főtéri helyiségében.

— (A városi tanács ajándéka.) Szvacsina Géza polgármester szombaton megjelent gr. Beldi Ákos főispánnal a városi tanács élén és könnyekig megható beszéd kíséretében átnyújtotta a főispán leányának a város értékes ajándékát. Az esküvőt ma délután tartják meg Méhesben.

— (Tandijmentesség az egyetemen.) Az egyetemi tanács azokra a hallgatókra nézve, kik tandijmentességben óhajtanak részesülni, a következő feltételeket szabja ki: 1. az előadásokat szorgalmasan látogassák; 2. legalább tíz órából jeles (jeles, igen jó, dicséretes) eredménnyel kollokválnak, illetve e tíz órába beszámítható, határozottan elbírált tanárképző müködést mutatassanak fel; idegen karbeli hallgatók minden kollegiumból jelesen kollokválnak; 3. ugy a saját, mint szülei szegénységét hatóságilag kiállított és ujonnan kelt szegénységi bizonyítvánnyal igazolják, — az előző évről szóló szegénységi bizonyítvány nem érvényes. — Ösztöndíjjal bíró egyetemi hallgatók is nyerhetnek egész vagy fél tandijelengedést, még pedig: 1. négy száz koronán felül, de nyolc száz koronáig nem terjedő ösztöndíjjal bírók, ha tíz órából kitűnően kollokválnak, teljes, — ha csak jelesen, fél tandijmentességben részesülnek; 2. oly ősz-

töndji, mely a négyszáz koronát el nem éri, nem vétetik figyelembe; 3. azok a hallgatók, kik nyolcszáz koronánál több ösztöndíjat élveznek, az egész tandíjat fizetik. A tandíjmentességi kérvények, hitelesített indekx-másolattal és zsegtársasági bizonyítvánnyal felszerelve, az egyes tudományok tanári testületéhez intézendők és ugyancsak a kari dékánoknál nyújtandók be, szeptember 12-ikének déli 12 órájáig. A fel nem szerelt, vagy a határidőn túl beérkezett folyamodványokat a dékán visszatartja.

— **(Bsküdszéki tárgyalás.)** Ma vették kezdetüket az esküdszéki tárgyalások. Elnök: br. Szentkereszt Zsigmond, szavazó bírák: dr. Issekut és dr. Stefani, orvosszakértők: dr. Kenyeres Balázs és dr. Kerekes Gyula, közzéadó: Csipkés Károly ügyész, védő: Dobál Antal ügyvéd. Az esküdték között vannak dr. Csengeri és dr. Lukács egyetemi tanárok is. A vádlott egy Végán Nyikuláj nevű alig 21 éves fiatal gyereket, kit azzal vádolnak, hogy a múlt év március havában egy társát agyonütötte verekedés közben. A vádlott elővezetése után mindjárt a tanúkihallgatások vették kezdetüket és tíz óráig még mindig ezeket hallgatták ki. A tárgyalást br. Szentkereszt elnök kiváló körültekintéssel vezeti. A tárgyaláson egy igen érdekes epizód adta elő magát. Ugyanis az egyik esküdtől oláhu akart kérdést intézni az egyik tanúhoz, mire az elnök, igen helyesen, kijelentette, hogy tessék csak magyarul kérdezni s ha a tanu nem érti, hát akkor tessék a tolmács segítségével értekezni. A tárgyaláson nagyon kevés közönség volt jelen s a karzaton két nő kivételével egyáltalában senki sem volt. A mai tárgyalást remélhetőleg 12 órára befejezik.

— **(Kollár Viktor hangversenye.)** Kolozsvárnak kedvelt fiatal hegedűművésze, a tizenhárom éves Kollár Viktor tegnap este bucsu-hangversenyt rendezett a Központi Szálló nagytérében, további kiképzetése költségeinek javára. A kitűnően sikerült hangversenyen Stefanides Károly és Mezei Mihály, a kolozsvári nemzeti színház tagjai is közreműködtek. A közönség azonban, melyet — úgy látszik — csak a cirkuszi előadások és a Bur háboruk tudnak vonzani, ezuttal hidegen viseltetett kedvence iránt és nem jelent meg valami fényes számban a hangversenyen. Így történt azután, hogy míg Deesen, s sokkalt kisebb városban, kétszázötvenkilenckoronát kapott a fiatal mű-

vész, itt még 6 fizetett rá, a miért csupán egy-két ember szerencsétlente megjelenésével az 6 utolsó bemutakozását.

— **(Öngyilkos megyei hivatalnok.)** Rejtélyes és homályos színezetű öngyilkosságról vettünk tudomást, melyet egy P. Jenő nevű ismert kolozsvári megyei hivatalnok követett volna el Budapesten. Tegnapelőtt ugyanis egy megyei hivatalnok csomagot kapott Budapestről P. Jenőtől. A csomagban több levél közül egy az illető hivatalnoknak volt címezve, melyben érzelgős hangon adja tudtára barátjának, hogy ő Budapesten föbe lövi magát. Egyben felkérte barátját, hogy azon ékszer, melyet a csomagban küldött szolgáltatassa neje kezébe és adja kiméletesen tudtára, hogy ő öngyilkos lett. Barátja levelében bucsuzik el Anna nevű kis leánykájától is. Tettéknek okát egy szóval sem említi a levélben, melynek végén felkéri barátját, hogy a csomagban küldött több leveleket szintén juttassa a címzettek kezébe. A különös megbízások által meglepett hivatalnok kétségbe esve szaladt P. Jenő nevéhez és értesítette a történetéről. A levélből, a mint kitétszik — P. Jenő még csak ezután fogja elkövetni az öngyilkosságot, a miért is a megrémült P-né azonnal sürgönyözött a Budapesti rendőrségnek, hogy akadályozzák meg férjét tettének elkövetésében. Remegve várják most a fővárosi rendőrség értesítését, mely mind ez ideig azonban nem érkezett meg.

— **(Az önkéntességi jog megszorítása.)** A közös hadügyminiszter a honvédelmi miniszterrel egyetértőleg az egyéves önkéntességi jogosultság elnyerését megszorította. A hadköteleseknek, a kik sorhadköteleztségük első évének március 1-ő napján, valamely nyolc osztályu belföldi nyilvános vagy nyilvánossági joggal felruházott középiskola utolsó évfolyamába tartoztak és az legkésőbb ugyanazon év október 1-éig sikeresen elvégezték, az egyévi önkéntességi jogot a védelőírás I. rész 70. §-ának 11. pontja értelmében az illetékes hadkiegészítő kerület parancsnoksága engedélyezte. Ezután a hadkiegészítő parancsnokság az egyéves önkéntességi jogot csak is úgy engedélyezheti, ha jelölt az előbb említett középiskola utolsó évfolyamát ugyanazon év július 1-ig elvégzi. Későbbi terminust csak is a legfelsőbb forum adhatja meg az egyéves önkéntes jelöltnek.

— **(Majláth püspök körútja.)** Gróf Majláth Gusztáv Károly, az erdélyi római katolikusok püspöke, bérmautja közben, a hó 16-án Torda-Turra is el fog látog-

gatni, a hol a villámcsújtott templomot szenteli fel, a szent-kereszt felmagasztalására rendezett szokásos évi bucsu alkalmából. Turba Kolozsvárról indul kocsiával, 15-én délután, Feleken át, Templomszentelés után 16-án Tordára megy át a püspök, a hol vecsernyét tart, gyóntat és 17-én délelőtt 10 órákor utazik vissza székhelyére. Bérmautját szeptember 24-én folytatja, a mikor Szamosujvárra, onnan pedig 26-án Deésre érkezik. Az egyháztanács már meg is állapította az ünnepélyes fogadtatás módozatait. Szolnok-Doboka vármegye alispánja Szamosujvárt fogadja a püspököt üdvözlő beszéddel a vármegye közönsége nevében. Szamosujvárt a város nevében a polgármester üdvözi. Deesen is a város polgármestere fogadja. Voith Gergely kir. tan. főgondnok, a templom előtt Kozma Döme zárdafőnök üdvözi. Az egyháztanács Voith Gergely királyi tanácsos főgondnok elnökelete alatt Sterba Dezső, Keresztes Imre, Gerece Pál és Veress Dezső egyházi tanácsosok és Hussek Flórián kántor személyében rendező bizottságot küldött ki.

— **(Szabadulás.)** A nagygyakorlatról hazatért öreg-bakák tegnap leszerelték. Beabfírták a bornyut, a csákot, s ma reggel már civiben álltak a raportra. A rekordnak még a könny is kiesordult a szemükből, mikor hallották az öreg csontok bucsu szavát: „Kapitány urnak jelentem alásan, elmegegyek hosszú szabadságra.” Kinos, hosszú idő az a három esztendő, de bakkancsos nagyitással szólna megéri ezt az egy napot, a mikor megnyílik előttük a vár nagy kapuja s hátuk megett marad a „forsírt”, a „reglema”, „német-szó”, „kurtavas” és „sok-sok szenvedés. Tizen-huszon ötszefogóztak s úgy énekeltek a vasúthoz menet, végig a fűtácán:

Nyisd ki anyám zöld leveles kapudat
Ereszd be a szabadságos fiadat
Be ereszlek édes fiam vartalak
Három éve mióta nem láttalak.

— **(Az adóreform.)** Az a nagy munkát, mely az egyenes adók reformját tárgyalja, a pénzügyminisztériumban jóformán teljesen elkészült. Hallomás szerint számos fejezetre és több száz paragrafusra menő kódex kerül majd a törvényhozáss elé. Nem lesznek külön javaslatok minden egyes adónemről, hanem lesz egyetlen javaslat, mely nemcsak az összes egyenes adókat, hanem az adóügyi adminisztrációt is új alapra fogja fektetni. — Magától értetődik, hogy a mostani országgyűlés ilyen munká-

nak az elvégzésére már nem alkalmas, de a jövő országgyűlés az adóreformot teljesen előkészítve fogja majd a Ház asztalán találni.

— **(Leo cirkusz.)** Ma lesz a Leo-féle lovardában az utolsó előadás, melyen a cirkusz összes szerződött tagjai fellépnek és a legjelesebb és legújabb mutatványokat mutatják be. A cirkusz legkitűnőbb erői mint Mrs. Showles eddig itt még elő nem adott mutatványokban fog szerepelni Ezenkívül a ballet kar s különösen a kis Szepesi Kornél, mint magán táncosnó fogja lejtetni a nagy keleti táncgyüleget. Leo igazgató, ki ez utolsó estén tartja díszestélyét két erdélyben vásárolt s alig pár két alatt kiadomított mént fog elővezetni. Nagyon érdekesnek ígérkezik a nagy kerékpár virágkorzó a confetti és serpentin dobálás, mit a közönség ott a helyszínen hathat. Az igazgató a következőkben bucsuzik el a közönségtől.

Bucusi díszestélyem alkalmából bátor vagyok Kolozsvár sz. kir. város nagyérdemű közönségét minél számosabb látogatásra meghívni, továbbá nem mulasztatom el a n. é. közönségnek számos látogatásért, ugymint a helybéli sajtónak szerény vállalatom előmozdításáért mely hálámataz uton kifejezni, azon alázatos kéréssel, ha valaha Kolozsvárra jönnek, a most irántam tanusított jó indulatot jövőben is fentartani sziveskedjék. Isten hozzád a viszontlátásig. Mély tisztelettel: LEO igazgató.

— **Egy jól képzett zongora tanító** né zongora lecké órákat ad. Értekezhetni, kurtaszappan utca 12 sz.

— **Egy harmadéves tanárjelölt,** a ki a német, francia és angol nyelvekben járatos és a hegedüléshez is ért, szerény feltételek mellett correpetitornak ajánlkozik. Ajánlatokat elfogad az „Ujság” szerkesztőség.

Előfizetési felhívás.

Szeptember elsejével új előfizetést nyitunk az „UJSÁG”-ra.

Felkérjük azokat a t. előfizetőin et, a kik díjaikkal még netalán hátralékban volnának, ezt sziveskedjenek minél előbb ki egyenlíteni, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne álljon be.

Az „Ujság” előfizetési ára vidéken és helyben:

Egész évre	24	kor.	12	ft
Félévre	12	”	6	”
Negyedévre	6	”	3	”
Egy órára	2	”	1	”

Az Ujság szerkesztősége és kiadóhivatala.

SHINHAZ

Színházi műsor:

Szeptember 10. Hétfő	Orpheus.
Szeptember 11. Kedd	Napoleon öcsém,
Szeptember 12. Szerda	Pálinka.
Szeptember 13. Csütörtök	Orpheus.
Szeptember 14. Péntek	Szerelme övodája.
Szeptember 15. Szombat	Szerelme övodája.
Szeptember 16. Vasárnap	Huszárkaplár Bécsben.

* **Két előadás.** A kolozsvári nemzeti színháznak, mint halljuk, vannak dramaturgjai. Talán e dramaturgok akarták fényes tehetségüket csillogtatni, midőn a városi leti arénának lejárt kasszadarabját, melyen immár az unatkozásig kimulatta magát a főváros blazirt nyári publikuma, a Feld Aurél és Zsoldos László „Bur háboru”-ját megszereztes és beadják Kolozsvár délutáni közönségének. Számításukban azonban ez uttal csalódtak, mert még ez a délutáni közönség — sőt a darabban szereplő statiszták is — valósággal megdöbbentek az aktualitás jellegével dicsekvő fercelménynek együgyű banáltságain. A rendezőség legföljebb a külsőségek dolgában iparkodott valamit fölmutatni, máskülönben pedig az előadás meglehetősen közepes volt. Ugyanezt mondhatjuk az esti darabról, a Szigligeti E. és Balázs Sándor „Szt. Ják”-járól is, melyet elég nagy közönség jelenlétében adtak elő.

* **Műsorváltozás.** Ugy értesítünk, hogy tegnap felszólaltásunk alapján — az Orfeusznek ma estére hirdetett előadása elmarad. Ha e hír nem is felel meg a valóságnak, mindenesetre kívánatos volna, hogy a vezetőség — mint ez iránt már tegnap szót emeltünk — a frivol operette helyett csakugyan olyan darabot vegyen elő, melynek hangulata kevésbbé képezzon bizarr ellentétet a mai nemzeti évforduló gyászos jelentőségével.

FŐSZERKESZTŐ:

Dr. DEÁK ALBERT.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. HÉDERVARI LEHEL.

LAPFÜLDŐNÖK:

GOMBOS FERENCZ

Visszavonhatatlanul bucsu-előadás.

LEO magyar sport lovardája a Trensín-téren.

Ma hétfőn, szeptember 10-én este 8 órákor a kolozsvári idény zárlatául

Fényes Bucusi-Előadás

Leo igazgató Disz-Estélye

az idény legkitűnőbb és legválogatottabb műsorával. Különösen kiemelendők:

ELBEDAVIE telivér mén, Performer faj. Erdélyben néhány hét előtt vásároltatott rövid idomítás után ma elővezeti Leo igazgató.

DAHOMAN telivér mén, Nonius faj, Erdélyi nevelés, rövid idomítás után először lovagolja Mr. Showles angol-amerikai lovar.

Ezenkívül fellép az összes közkedveltségű személyzet legjobb mutatványaiban, disz-öl-Záradékul zékben. Záradékul

Nagy Kérékpár Virág-Korzó
Rózsa ünnepély. Confetti és Serpentin.
Egy éj Nápolyban.

Helyárak mint rendszeren.

Meghívó és köszönet!

Bucusi és disz-estélyem alkalmából bátor vagyok Kolozsvár szab. kir. város nagyérdemű közönségét minél számosabb látogatásra meghívni, továbbá nem mulasztatom el a n. é. közönségnek számos látogatásáért, az illetékes hatóságoknak nagybecsű támogatásáért, ugymint a helybéli sajtónak szerény vállalatom előmozdításáért mely hálámataz uton kifejezni, azon alázatos kéréssel, ha valaha Kolozsvárra jönnek, a most irántam tanusított jó indulatot övben is fentartni sziveskedjék. Isten hozzád a viszontlátásig.

Mély tisztelettel: **LEO**, igazgató.

Mindazok, a kiknek talán rajtam még valami követelésük volna, kéretnek jogos követelésüket ma déli 12 óráig érvényesíteni.

HIRDETÉSEK

felvétetnek e lap kiadóhivatalában. Beltordal-uteza 13. szám, Lyceum-nyomda.

LEGNAGYOBB KALAP RAKTÁR Kolozsvár. Wesselényi Miklós-utca 27.

STRASSER LAJOSNÁL

Az őszi és téli idényre kaphatók a legújabb divatu czilinderek, sapkák és szőrmeárak a legnagyobb választékban.

Elismert legolcsóbb szabott árak, A nálam vásárolt czilindert ingyen vasalom. A cilinder vasalás 20 fillér minden időben. Vidéki megrendelések utánvét mellett gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

FŐRAKTÁRAK: Magyar kalapgyár részvénytársaság Budapest. Itt I. Henrik cs. és kir. udvari kalapgyáros. **EGYEDÜLI RAKTÁR:** P. & C. HABIG kalapgyárosoktól a legmagasabb cs. és kir. udvar szállítója.

Az iskola megnyitása alkalmával ajánl

NEUMANN M. Kolozsvár. Főter 14. Raktárak: Arad, Debreczen, Fiume, Kolozsvár, Kassa, Nagyvárad, Pozsony, Temesvár, Belgrád, Szófia, Zágráb.

célszerű és izléses gyermek és férfiruhákat

A cégnek elismert elve: legolcsóbb és szabott árak.

Hadkötelesek!

Kik egyévi önkéntesi szolgálatukat **legosinosabb, legjutósabb** és a szabályoknak teljesen megfelelő egyenruha felszerelésekben öhajjták teljesíteni, forduljanak

KRAUSZ ADOLF és FIA udvari szállítók hadfelszerelési és egyenruházati intézetéhez

Telefon 153. **KOLOZSVÁRT.** Unió u 20. 524 19-20

